

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

8.1.2014

B7-0011/2014

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalandet av kommissionen

enligt artikel 110.2 i arbetsordningen

om en EU-strategi mot hemlöshet
(2013/2994(RSP))

**Raül Romeva i Rueda, Karima Delli, Rui Tavares, Jean Lambert,
Elisabeth Schroedter, Nikos Chrysogelos**
för Verts/ALE-gruppen

B7-0011/2014

**Europaparlamentets resolution om en EU-strategi mot hemlöshet
(2013/2994(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 2 och 3,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 9,
- med beaktande av Europarådets reviderade europeiska sociala stadga, särskilt artikel 31,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 34,
- med beaktande av sin förklaring av 16 december 2010 om en EU-strategi mot hemlöshet¹,
- med beaktande av sin resolution av den 14 september 2011 om en EU-strategi mot hemlöshet²,
- med beaktande av sin resolution av den 11 juni 2013 om subventionerat boende i Europeiska unionen³,
- med beaktande av slutrekommendationerna från den europeiska konsensuskonferensen om hemlöshet den 9 och 10 december 2010,
- med beaktande av resultaten från rundabordskonferensen med ministrarna med ansvar för hemlöshet som det irländska ordförandeskapet anordnade i mars 2013,
- med beaktande av slutsatserna från de europeiska bostadsministrarnas 19:e informella möte den 9 och den 10 december 2013,
- med beaktande av slutsatserna från rundabordsmötet mellan EU-ministrarna med ansvar för hemlöshet den 1 mars 2013, som innehöll sex principer om att inbegripa hemlöshet i EU:s politikområden och en uppmaning till kommissionen att stödja och underlätta medlemsstaternas arbete att bekämpa hemlöshet genom genomförande av det sociala investeringspaketet,
- med beaktande av årsrapporten 2012 från kommittén för socialt skydd *Social Europe: Current challenges and the way forward* som rapporterar om ökad hemlöshet i stora delar av EU,
- med beaktande av sin resolution av den 3 juli 2013 om situationen vad gäller grundläggande rättigheter: standarder och praxis i Ungern⁴, där den ungerska regeringen

¹ EUT C 169 E, 15.6.2012, s. 139.

² EUT C 51 E, 22.2.2013, s. 101.

³ Antagna texter, P7_TA(2013)0246.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2013)0315.

uppmannas att ta sitt ansvar när det gäller hemlöshet och att sätta ett stopp för kriminaliseringen av hemlösa,

- med beaktande av yttrandet från Regionkommittén *En europeisk agenda för subventionerade bostäder* från oktober 2011, där kommittén uppmanar kommissionen att utan dröjsmål genomföra en EU-strategi mot hemlöshet såsom parlamentet föreslog i sin resolution från 2011,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om hemlöshet av den 27 oktober 2011, där kommittén uppmanar kommissionen att utarbeta en ambitiös strategi för kampen mot hemlöshet och att bistå medlemsstaterna med att fram effektiva nationella strategier,
- med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Hemlöshet fortsätter att drabba människor i samtliga medlemsstater och är en oacceptabel kränkning av människovärdet och de mänskliga rättigheterna.
 - B. Hemlöshet är den mest extrema formen av fattigdom och nöd och har på senare år ökat i praktiskt taget alla medlemsstater.
 - C. Fattigdom är inte ett brott, och hemlöshet är varken ett brott eller ett livsval.
 - D. I de länder som drabbats hårdast av den ekonomiska och finansiella krisen ökar hemlösheten mer än någonsin, särskilt bland ungdomar.
 - E. Hemlöshet har blivit en tydlig prioritering inom EU:s fattigdomspolitik, inom ramen för Europa 2020-strategin och EU:s paket om sociala investeringar.
 - F. Den 14 september 2011 antog parlamentet med överväldigande majoritet en resolution med krav på en integrerad EU-strategi som understöds av nationella och regionala strategier, med det långsiktiga målet att utrota hemlösheten.
 - G. Vid ministrarnas rundabordskonferens i Leuven den 1 mars 2013 kom man överens om sex principer.
 - H. Flera EU-instanser såsom rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor), Regionkommittén, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och parlamentet har uppmanat kommissionen att ta fram en EU-strategi mot hemlöshet eller liknande.
 - I. EU-samordningen av hemlöshetspolitiken inom ramen för den öppna samordningsmetoden för social trygghet och social integration och Europa 2020-strategin har gett ett mervärde åt insatserna på nationell, regional och lokal nivå under det senaste årtiondet. Det finns ett behov av och en efterfrågan på att vidareutveckla detta arbete och anta ett mer strategiskt och långsiktigt tillvägagångssätt.
 - J. Hemlösheten är till sin natur ett mångfasetterat problem som kräver mångfasetterade politiska lösningar.

- K. Det finns allt mer som tyder på att bostadsstyrda tillvägagångssätt mot hemlöshet är det mest effektiva sättet att få till stånd en varaktig integrering.
- L. Europa 2020-strategin, och dess överordnade mål att fram till 2020 rädda minst 20 miljoner människor undan risken för fattigdom och social utestängning, kräver förnyade ansträngningar från medlemsstaternas och EU:s sida, som också bör syfta till att minska hemlösheten.
- M. Ett nyckelinslag i Europa 2020-strategin är flaggskeppsinitiativet ”den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning”, som inbegriper flera åtgärder med anknytning till hemlöshet som ännu inte har genomförts.
- N. Hemlöshet får allt större fokus inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och flera medlemsstater hade med hemlöshet som en prioritering i kampen mot fattigdom i sina nationella reformprogram för 2012 och 2013.
- O. EU:s nuvarande politiska ram och den sociala verkligheten på plats banar väg för förbättrade och mer ambitiösa åtgärder mot hemlöshet på EU-nivå.
- P. Den europeiska konsensuskonferensen i december 2010 lägger en stabil grund för mer ambitiösa EU-åtgärder mot hemlöshet.
- Q. Det är medlemsstaterna, och i synnerhet de regionala och lokala myndigheterna, som har det omedelbara ansvaret för att ta itu med hemlösheten, och EU-strategin fungerar som ett komplement.
- R. Kommissionen skulle kunna stärka sin roll inom sina nuvarande behörighetsområden, samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras.
- S. GD Sysselsättning är mest lämpat för att leda arbetet mot hemlöshet, men flera andra generaldirektorat bör också ta upp frågan om hemlöshet inom sina ansvarsområden.
- T. Allt fler medlemsstater har en helhetsstrategi mot hemlöshet och skulle dra nytta av ett europeiskt samarbete för att vidareutveckla sin politik.
- U. I vissa medlemsstater har myndigheterna vidtagit åtgärder för att straffbelägga eller kriminalisera hemlöshet, vilka inte respekterar hemlösas grundläggande rättigheter och är ineffektiva och i vanliga fall dyra att genomföra.
- V. Kriminaliseringen av hemlöshet hör inte hemma i ett demokratiskt modernt samhälle och är ett dubbelt straff för redan socialt utestängda och fattiga personer.
1. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att ta fram en EU-strategi mot hemlöshet utan vidare dröjsmål i linje med vad som fastställts i parlamentets resolution av den 14 september 2011 om en EU-strategi mot hemlöshet och i förslag från andra EU-institutioner och EU-instanser.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att upprätta en högnivåexpertgrupp som hjälper den att ta fram och vidareutveckla en EU-strategi för hemlöshet. Parlamentet understryker att de som främst arbetar med att bekämpa hemlöshet, bland annat nationella

och lokala politiker, forskare, frivilligorganisationer och hemlösa, bör ingå i denna expertgrupp.

3. Europaparlamentet uppmanar rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) att diskutera och ge sitt stöd till en EU-strategi för hemlöshet på grundval av konkreta förslag från kommissionen.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vederbörligen beakta hänvisningar till hemlöshet i de landspecifika rekommendationerna för de medlemsstater där det finns ett brådskande behov av att komma till rätta med hemlösheten. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ytterligare i större utsträckning införa hemlöshet i sina nationella reformprogram.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram enhetliga hemlöshetsstrategier som är bostadsstyrda med ett särskilt fokus på förebyggande åtgärder och som beaktar riktlinjerna i kommissionens meddelande *Sociala investeringar till stöd för tillväxt och sammanhållning* och kommissionens arbetsdokument *Confronting Homelessness in the European Union*.
6. Europaparlamentet lyfter fram sin resolution av den 14 september 2011 om hemlöshet när det gäller de centrala inslagen i en EU-strategi mot hemlöshet, och uppmanar rådet och kommissionen att genomföra följande punkter:
 - Regelbunden övervakning från EU:s sida av medlemsstaternas framsteg i arbetet mot hemlöshet.
 - En EU-indikator för hemlöshet som baserar sig på den europeiska typologin för hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden (ETHOS) för att mäta graden av bostadsrelaterad social utestängning.
 - Forskning och kunskapsbyggande om politik och tjänster med anknytning till hemlöshet, däribland undersökningar om kostnadseffektivitet.
 - Social innovation inom politik och tjänster med anknytning till hemlöshet, inbegripet att testa och använda i större skala.
 - Kontakter med EU-fonder, särskilt ESF, Eruf och fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt, Fead.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att använda det europeiska programmet för sysselsättning och social innovation som huvudsaklig finansieringskälla för en EU-strategi för att finansiera forskning och gränsöverskridande utbyten, och att bygga vidare på sitt samarbete med viktiga europeiska partner såsom FEANTSA (europeisk sammanslutning av nationella organisationer som arbetar med hemlösa) och HABITACT (europeiskt forum för utbyte om lokala strategier mot hemlöshet).
8. Europaparlamentet betonar vikten av att social innovation stöds av både den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning och av ramprogrammet för forskning

för att undersöka nya metoder för att förbättra tillgången till bostäder och minska hemlösheten.

9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och EU:s ordförandeskap att regelbundet hålla en europeisk rundabordskonferens för EU:s ministrar med ansvar för hemlöshet, som det irländska ordförandeskapet i EU tog initiativ till i mars 2013. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge praktiskt och ekonomiskt stöd till en sådan konferens.
10. Europaparlamentet välkomnar de sex principer som ministrarnas rundabordskonferens kom överens om i Leuven den 1 mars 2013 under det irländska ordförandeskapet.
11. Europaparlamentet uppmanar kommittén för socialt skydd att integrera hemlöshet i sitt övervakningsarbete inom ramen för Europa 2020-strategin, bland annat verktyget för bedömning av situationen för det sociala skyddet, på grundval av den gemensamma bedömningsramen och de nationella sociala rapporterna.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införliva frågan om hemlöshet i EU:s alla relevanta politiska områden och uppmanar kommissionen att involvera olika generaldirektorat i framtagandet och genomförandet av en EU-strategi mot hemlöshet under ledning av generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrikta sig på följande som prioriterade områden för en EU-strategi mot hemlöshet:
 - Ett bostadsstyrt/bostad först-tillvägagångssätt för hemlösa som en social investering
 - Kopplingen mellan fri rörlighet och hemlöshet.
 - Kvaliteten på myndigheter som hanterar hemlöshetsfrågor.
 - Förebyggandet av hemlöshet.
 - Ungdomshemlöshet.
14. Europaparlamentet anser att medlemsstaterna och deras lokala myndigheter bör genomföra en effektiv förebyggande politik tillsammans med hyresgästorganisationerna för att inte hyresgäster ska vräkas, framför allt inte de mest utsatta hushållen och framför allt inte under perioder med verkligt kallt väder. Utgångspunkten bör vara, inte bara att en vräkning orsakar mänskligt lidande för dem det drabbar, i synnerhet familjer, utan att det blir mindre dyrt för de berörda myndigheterna att täcka kostnaderna för hyresbetalningar och dröjsmålsräntor och förhindra att sådana kostnader uppstår än att någon vräks.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att överväga att införa en EU-garanti för att se till att ingen i EU tvingas vara uteliggare på grund av brist på (nöd)tjänster som är anpassade efter hans eller hennes behov. Parlamentet anser att en sådan garanti kan utformas enligt ungdomsgarantin och använda samma förvaltningsstruktur.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att bygga subventionerat boende till rimligt pris som är anpassat för de mest sårbara individerna för att förebygga social

utestängning och hemlöshet.

17. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och deras regionala och lokala myndigheter att vidta effektiva och stimulerande åtgärder, baserade på prognosanalyser av bostadsbehovet, för att bekämpa att bostäder står tomma under lång tid, framför allt i tätbefolkade områden, och därigenom bekämpa bostadsspekulationen och frigöra dessa bostäder för ett subventionerat boende till rimligt pris.
18. Europaparlamentet uttrycker sin oro över bolånesituationen i Spanien, Irland och senast Grekland, särskilt vågen av vräkningar som lett till att många blivit hemlösa. Parlamentet anser att den reviderade spanska bolånelagen inte är förenlig med EU-domstolens dom av den 14 mars 2013. Parlamentet kräver att kommissionen med kraft uppmanar Spanien att införa direktiv 93/13/EEG till punkt och pricka. Parlamentet efterlyser en reform av banksektorn så att den möter samhällets behov genom att förbjuda utmätning av hem för obetalda bolån. Parlamentet rekommenderar medlemsstaterna att bedriva en bostadspolitik som är neutral i förhållande till upplåtelseformen för att förebygga bostadsbubblor.
19. Europaparlamentet uppmanar med kraft både kommissionen och EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA) att fokusera mer på effekterna av extrem fattigdom på tillgången till och åtnjutandet av grundläggande rättigheter, med tanke på att förverkligandet av rätten till bostad är avgörande för möjligheterna att åtnjuta en rad andra rättigheter, däribland flera politiska och sociala rättigheter.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda alla tillgängliga resurser för att utrota de allvarligaste formerna av fattigdom, inklusive hemlöshet. Parlamentet varnar för att situationen förvärras om de hemlösa blir mindre synbara.
21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att omedelbart sluta upp med att kriminalisera hemlösa, även i Polen, Ungern och Belgien, och att ändra diskrimineringen som förhindrar hemlösa från att få sociala tjänster och tak över huvudet, framför allt i England och i Nederländerna.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka denna process mycket noga och att vid behov utfärda landsspecifika rekommendationer för att garantera respekten för människors värde i hela EU.
23. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att upphöra med att bryta mot internationella människorättsavtal och att till fullo respektera de avtal som de undertecknat, inklusive stadgan om de grundläggande rättigheterna, FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter och Europarådets reviderade sociala stadga.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att dess politiska riktlinjer och rekommendationer inte strider mot mänskliga rättigheter.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att uppmuntra till utbyte av bästa praxis när det gäller ett mer effektivt genomförande av rätten till en bostad.

26. Europaparlamentet anser att EU:s strategi mot hemlöshet fullt ut bör respektera EUF-fördraget, som bekräftar ”nationella, regionala och lokala myndigheters avgörande roll och stora handlingsutrymme när det gäller att tillhandahålla, beställa och organisera tjänster av allmänt ekonomiskt intresse så nära användarnas behov som möjligt”. Parlamentet anser att ansvaret för att bekämpa hemlösheten åligger medlemsstaterna och att EU-strategin mot hemlöshet därför bör stötta medlemsstaterna att utöva detta ansvar så effektivt som möjligt samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras fullt ut.
27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Regionkommittén, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Kommittén för socialt skydd samt Europarådet.